

контролю, з урахуванням специфіки контролю екологічної діяльності. Це принципи: а) незалежності контрольних органів і їх посадових осіб; б) імунітету господарської діяльності від незаконного втручання органів контролю; в) розмежування контрольних і господарських функцій; г) пріоритету попереджувального контролю; д) пріоритету фінансового контролю; е) принцип контролю результату екологічної діяльності; є) принцип самоконтролю підприємства; ж) принцип законодавчого обмеження строків функціонування органів екологічного контролю, які діють у складі центральних органів державного управління; і) принцип інформаційного, наукового і кадрового забезпечення контролю [1, с. 18].

Як відзначала Андрійко Ольга Федорівна, принципи екологічного контролю це комплекс заходів за станом контролю та нагляду за довкіллям з метою перевірки планів і заходів щодо збереження та раціонального використання природних ресурсів, дотримання чинного законодавства в цій сфері та прийнятих нормативів якості навколишнього середовища. Здійснюється органами державної служби на всіх рівнях, а також громадськими та політичними організаціями

Отже, принципи екологічного контролю відіграють важливу роль для забезпечення дієвої системи управління еколого-правовими процесами. Вони виступають теоретичною основою, фундаментом та філософським стрижнем правових вимог щодо методологічних основ контролю, що обумовлює його дієвість та ефективність.

Список використаних джерел:

1. Андрійко О.Ф. Контроль в демократическом государстве : проблемы и тенденции. - К., 1994.

2. Голиченков А.К. Экологический контроль: теория , практика правового регулирования: Автореф. дисс. - М., 1992. - 18-20 с.

3. Головін О.В. Поняття та зміст державного контролю у сфері охорони довкілля в Україні: Науковий вісник Національна академія внутрішніх справ. - 2011. №6. - с. 264

4. Основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля: Постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 року №188/98-ВР// Режим електронного доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/188/98-%D0%B2%D1%80>

Вдосконалення законодавства України щодо секретного заповіту

Вольська Ю.М., студент ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Залізняк В.А.*

Важливим напрямом інтеграції України в європейські структури є співробітництво України з Європейським Союзом. Основним напрямом інтеграційного процесу є гармонізація законодавства України до законодавства ЄС, яка полягає у зближенні із сучасною європейською системою права.

У вітчизняній науці окремі питання спадкового права досліджувались такими науковцями, як Є. О. Рябоконь, С. Я. Фурса, Ю. О. Заїка. Наукових же праць зі спадкування за секретним заповітом як у вітчизняній науці, так і на пострадянському просторі явно бракує.

Законодавство країн континентальної Європи передбачає таку форму заповіту як таємний (секретний) заповіт. За аналогією в Україні Цивільним кодексом також був введений інститут секретного заповіту, який посвідчується нотаріусом без ознайомлення з його змістом (ст. 1249 ЦК). З наданого в цій нормі визначення випливає, що незалежно від того,

чи були ознайомлені зі змістом такого заповіту інші, крім нотаріуса, особи, він визнається секретним. З цього приводу в літературі висловлюється сумнів щодо того, чи збережене в законі розуміння самого слова «секретний», тобто «той, що тримається в таємниці, не сповіщається іншим», та наводяться аргументи, що якщо хтось і може знати про зміст секретного заповіту разом із потенційним спадкодавцем, то це саме нотаріус, адже він як компетентна посадова особа, наділена обов'язком забезпечувати законність у спадковому процесі, може мінімізувати можливість визнання такого заповіту нікчемним, тобто таким, що не відповідає вимогам чинного законодавства (ч.1 ст.1257 ЦК України).

Вказані автори вважають, що заповіт, складений заповідачем без перевірки на законність його положень нотаріусом, може містити нечіткі вказівки, а також волевиявлення, які прямо суперечитимуть спадковому законодавству та моральним засадам суспільства (ч.1 ст.203 ЦК України), наслідком якого буде його недійсність.

Однією з проблем, не розв'язаною вітчизняним законодавцем при врегулюванні правовідносин, пов'язаних із складенням і посвідченням таємного заповіту, є питання щодо написання і підписання такого заповіту іншою особою, призначеною потенційним спадкодавцем. Оскільки ст.1249 ЦК України не передбачена форма такого заповіту, то вважається, що він підпорядковується загальним нормам про форму та зміст заповіту, передбаченим ЦК. Відповідно до ч.2 ст.1234 ЦК право на заповіт здійснюється особисто, вчинення заповіту через представника не допускається. Проте в ч. 2 ст.1247 ЦК передбачається, якщо особа через хворобу або фізичну ваду не може підписати заповіт власноруч, то інша особа, крім спадкоємця, на користь якого заповідається майно, за її дорученням може це зробити. У цій статті зазначається лише можливість підписання заповіту іншою особою, але ж логічно було б припустити, що особа, яка не може підписати заповіт через певні фізичні вади, не може його і написати. А враховуючи те, що законом прямо не заборонено написання секретного заповіту особою, уповноваженою на це заповідачем, який сам цього зробити не має змоги, є підстави стверджувати, що це можливо і законно. Але ж тоді виявляється розбіжність даного твердження взагалі з поняттям «секретний заповіт». Крім того, вбачається недоцільність можливості навіть підписання конверта, у якому знаходиться заповіт, іншою особою, крім потенційного спадкодавця, якщо брати до уваги те, що в певних випадках інформації про сам факт складення секретного заповіту може бути достатньо для заінтересованої особи. А отже, очевидно є необхідність врегулювання цього питання і надання або ж ненадання заповідачеві з фізичними вадами права складати секретний заповіт за допомогою іншої особи.

Стаття 1250 ЦК України визначає порядок оголошення нотаріусом секретного заповіту, в якій зазначається, що нотаріус, отримавши відомості про смерть спадкодавця і відкриття спадщини, призначає день оголошення змісту заповіту. Про день оголошення заповіту він повідомляє членів сім'ї та родичів спадкодавця, якщо місце їхнього проживання йому відоме, або робить про це повідомлення в друкованих засобах масової інформації. Проблемами є такі моменти:

1) відсутність законодавчо закріпленого граничного строку для повідомлення близьких родичів спадкодавця про оголошення змісту заповіту та строку призначення нотаріусом дати такого оголошення;

2) обмеження суб'єктного складу осіб, яких нотаріус повинен повідомити про день оголошення змісту секретного заповіту (члени сім'ї та родичи спадкодавця). До того ж у даній нормі законодавець не приймає до уваги випадки відсутності в заповідача сім'ї і родичів, нез'явлення в зазначений час членів сім'ї і родичів для ознайомлення зі змістом заповіту. Тобто не врегульованими залишаються питання щодо порядку оголошення заповіту без „зацікавлених осіб». З цього приводу в літературі пропонується законодавчо закріпити можливість оголошення нотаріусом змісту заповідальних розпоряджень у присутності двох свідків зі складанням протоколу, у якому будуть зазначатись всі існуючі обставини.

Отже, для гармонізації українського спадкового законодавства, а саме положення щодо секретного заповіту, із законодавством ЄС необхідно деталізувати саме поняття «секретний заповіт» та уточнення його назви, враховуючи досвід інших держав з цього питання, врегулювати питання, пов'язані з можливістю написання і підписання секретного заповіту іншою, ніж заповідач, особою, призначеною спадкодавцем і встановити граничний строк для повідомлення близьких родичів спадкодавця про оголошення змісту заповіту та строк призначення нотаріусом дати такого оголошення.

Загальні положення про правове регулювання викупу земельних ділянок для суспільних потреб в Україні

Деревінський М.П., студент магістратури ННПП НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Ієвіна О.В.

Інститут припинення права власності є одним з центральних інститутів цивільного права. Водночас забезпечення належного рівня охорони та захисту права власності є одним з основних критеріїв правової держави, що знаходить відображення в законодавстві всіх демократичних країн світу. Таким саме шляхом йде і законодавство України, встановлюючи у статті 41 Конституції України, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності, а право приватної власності є непорушним. Далі прийнятий 16 січня 2003 року Цивільний кодекс України у статті 3 встановив, що неприпустимість позбавлення права власності, крім випадків, встановлених Конституцією та законами України є однією з загальних засад цивільного законодавства.

Історично земля, земельна ділянка відноситься до особливих об'єктів права. Це значною мірою пов'язано з тої величезною роллю, яку грає земля у житті кожного суспільства, забезпечуючи як територію для проживання, так і надаючи засоби для існування. Отже, земля є природним економічним ресурсом, саме тому питання можливості її примусового відчуження є особливо актуальними.

Стаття 147 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року встановила, що підстави та порядок примусового відчуження земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності визначаються законом. Таким законом став прийнятий 17 листопада 2009 року Закон України «Про